

Atelier Théâtral Grec

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Δημήτρη Βυζάντιου

Βαβυλωνία

Πέμπτη 28, Παρασκευή 29, Σάββατο 30 Νοεμβρίου
και Κυριακή 1^η Δεκεμβρίου - 8.15 μ.μ

Espace Théâtral Scarabaeus

Η ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

Η κατὰ τόπους διαφορά
τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας.
ΚΩΜΩΔΙΑ.

Συντάξις κατὰ Δ. Κ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ.

Ἐν Ναυπλίῳ.

Ἐκ τῆς τυπογραφίας Κωνσταντίνου Τόμπρα Κοθωνίως, καὶ Κωνσταντίνου Ἰωαννίδου Σμυρναίων.

1836.

Δυο λόγια για την παράσταση

Κάθε φορά που βρισκόμασταν με σκοπό να συζητήσουμε για το επόμενο έργο μας, η "Βαβυλωνία" αναφερόταν με δέος από διάφορα μέλη της ομάδας. Αυτό το δέος ήταν εκείνο που εμπόδιζε την αντιμετώπιση με σοβαρό τρόπο της πρότασης. Τα χρόνια όμως πέρασαν, έχουμε πια πάνω από 20 παραστάσεις ως εφόδιο και επιπλέον το θέμα της γλώσσας και του τρόπου που συνεννοούνται οι άνθρωποι μεταξύ τους παραμένει πάντα επίκαιρο. Ίσως μάλιστα στη σύγχρονη Βαβέλ-Βαβυλωνία ακόμη πιο πολύ. Για μας ιδιαίτερα που ζούμε στην πολυπολιτιστική πόλη των Βρυξελλών το γλωσσικό πρόσβλημα και οι "παραζηγήσεις" που συνεπάγεται είναι καθημερινή εμπειρία, όχι απαραίτητα αρνητική. Η καλή διάθεση, η καλή προαίρεση και η αποδοχή της ιδιαιτερότητας των άλλων συμβάλλουν στην εκτόνωση επείσσοδων παρόμοιων με αυτά που περιγράφονται στη "Βαβυλωνία". Με τις σκέψεις αυτές καταλήξαμε στην αποδοχή της πρότασης για το ανέβασμα του πολυπατημένου αυτού έργου.

Η μεγαλύτερη βέβηλα πρόκληση είναι κυρίως η παρουσίαση της Βαβυλωνίας με τρόπο που να προσεγγίζει φωνητικά την πραγματικότητα της εποχής που γράφτηκε, όσο και αν αυτό είναι δύσκολο λόγω της έλλειψης σχετικής εμπειρίας και της θολής μνήμης ακόμη και για τους πιο πάλιους. Αουλειώνοντάς το όμως διαπιστώσαμε τη δύναμή του σε δύο επίπεδα: το πρώτο, η έντονη παρουσία του γλωσσικού μας ζητήματος. Όσο κι αν διάφορες αναλύσεις και μελετητές ισχυρίζονται πως η απόδοση από τον Βυζάντιο των διαλέκτων δεν είναι τέλεια, το κυρίαρχο στοιχείο είναι το γλωσσικό. Οι μεν ζητούν από τους δε να μιλούν Ρωμέικα ή ελληνικά ή να μη μιλούν φράγκικα ή τούρκικα. Είναι ουσιαστικά η πρώτη θεατρική αναφορά σε ένα ζήτημα που απασχολεί στη συνέχεια γενεές νεοελλήνων και που σε ένα βαθμό απασχολεί ακόμη.

Το δεύτερο, η ομοιογένεια του πατριωτικού ενθουσιασμού όλων των προσώπων συμπεριλαμβανομένων του Αλβανού και του Ανατολίτη. Ήνουν όλοι στο όνομα της Ελευθερίας και το μόνο λυπηρό για τον συγγραφέα είναι το ότι σε μια συναναστροφή τους ανακατεύονται λέξεις τουρκικές, ιταλικές, αβανικές κ.λπ.

Νομίζουμε ότι τα παραπάνω στοιχεία εξηγούν την επιτυχία της Βαβυλωνίας έως σήμερα. Υπάρχει μέσα της μια διαχρονική αλήθεια εντελώς ξεχωριστή για μας τους Έλληνες. Ελπίζουμε ότι αυτό θα μπορέσουμε να το αναδείξουμε με την παράστασή μας.

Μερικά στοιχεία για τη Βαβυλωνία

Η Βαβυλωνία γράφτηκε το 1836 και είναι το πρώτο έργο ενός ανθρώπου που κατά πάσα πιθανότητα δεν είχε δει ποτέ του θέατρο και δεν το προώριζε για τη σκηνή. Στην εποχή, οξάλλου, που γράφτηκε δεν υπήρχε ακόμη θέατρο στο νεοσύστατο Ελληνικό Κράτος. Όμως, όταν το 1837 παίχτηκε από το θίασο Αθ.Σκοντζόπουλου και ο συγγραφέας διαπίστωσε την ευχαρίστηση του κοινού προχώρησε σε διασκευή της με τρόπο ώστε να διευκολύνει θεατρικές παραστάσεις, όπως ο ίδιος ομολογεί στον πρόλογο της 2^{ης} έκδοσης το 1840.

Η Βαβυλωνία έχει χαρακτηριστεί ως ένα «ζωντανό» έργο. Μετά την πρώτη παρουσίασή της και την «οριστική» κατά το συγγραφέα μορφή της το 1840, έχει παιχτεί πάρα πολλές φορές έως τις μέρες μας από επαγγελματικούς και ερασιτεχνικούς θιάσους στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό, ενώ τυπώθηκε και ανατυπώθηκε σε πολλές εκδόσεις, γυρίστηκε ταινία, ακούστηκε στο ραδιόφωνο, παίχτηκε στην τηλεόραση κ.λπ.

Μια ιδιομορφία της Βαβυλωνίας είναι ότι φαίνεται σαν έργο χωρίς αισθητικές καταβολές και πρότυπα, αφού ο συγγραφέας της δεν φαίνεται να έχει επηρεαστεί από κανένα ελληνικό ή ξένο έργο. Δεν θυμίζει κανένα προγενέστερο έργο της επτανησιακής ή της κρητικής κωμωδίας, ούτε σύγχρονες κωμωδίες του Χουρμούζη (Υπάλληλος, Τυχοδιώκτης κ.λπ.) αλλά ούτε και Αριστοφάνη, Σαίξπηρ, Μολιέρο, Γκολντόνι κ.λπ.

Σύμφωνα με μία άποψη, η Βαβυλωνία μπορεί να χαρακτηριστεί έργο «λαϊκό» με βάση το ύφος της και τον πρωτογονισμό της ως προς το θέμα, τους διαλόγους και τη μορφή της. Σ' αυτό το πλαίσιο, μπορεί να δεχτεί κανείς ότι το σημαντικότερο προσόν της δεν είναι η θεατρική δομή της ούτε το κοινωνικό της μήνυμα ούτε η ιστορική περιγραφή ορισμένων ελληνικών τύπων στα επαναστατικά χρόνια ούτε η βαθύτερη διαγραφή των χαρακτήρων ούτε η σκιώδης πλοκή της ούτε τα απλοϊκά κωμικά

ευρήματα. Είναι ο διάλογός της που πηγάζει από εύστοχα σκίτσαρισμένα πρόσωπα.

Ο ίδιος ο Βυζάντιος στους προλόγους των δύο εκδόσεών του (1836 και 1840) ισχυρίζεται ότι έχει σκοπό τη διακωμώδηση της «διαφθοράς» της ελληνικής γλώσσας στα διάφορα γεωγραφικά διαμερίσματα της εποχής και τη διάδοση της παιδείας ως προς το θέμα αυτό.

Οι ήρωες του έργου, Έλληνες όλοι κατά συνείδηση, μιλούν τη διάλεκτο του τόπου τους έτσι ώστε να προκαλείται ασυνεννοησία. Αν και θεωρείται ότι ο συγγραφέας υπερβάλλει ως προς την ασυνεννοησία, ωστόσο είναι σαφές το γλωσσικό θέμα στο οποίο αναφέρεται.

Υπάρχουν αναλυτές όμως που έχουν ισχυριστεί ότι πίσω από την υαρότητα αυτής της γλωσσικής ασυνεννοησίας είναι φανερός και οι ιστορικές εξελίξεις στην Ελλάδα την εποχή της συγγραφής του έργου:

Μέσα σ' αυτή την αστάθμητη πραγματικότητα του νέου ελληνικού χώρου, ο Ανατολίτης αντιπροσωπεύει τον Ελληνισμό που για γεωγραφικούς λόγους βρίσκεται ξεκομμένος από την επανάσταση του '21 και που δεν έχει ακόμη μετεξελιχθεί κοινωνικά όσο τουλάχιστον οι άλλοι. Έτσι είναι ο πιο έκπληκτος, αλλά ταυτόχρονα και ο πιο ψύχραιμος, με τη γαλήνη του ανθρώπου που ζει σ' ένα κοινωνικό περίγυρο με λίγες και ασήμαντες μεταβολές.

Στον αντίποδα ο Λογιώτατος, μελετητής και θαυμαστής των αρχαίων, βιώνει τις μεταβολές ξαναφέροντας όμως στην επιφάνεια τεχνητά όχι το βάθος αλλά τον τύπο των ειδώλων του. Τονίζει ακόμη περισσότερο το γλωσσικό πρόβλημα μια και η γλώσσα που χρησιμοποιεί δεν είναι η ζωντανή γλώσσα που χρησιμοποιούν όλοι οι άλλοι στις διαλέκτους τους.

Ο Κρητικός εκφράζει ίσως τους κατοίκους της Κρήτης που γλύτωσαν από τα τουρκικά αντίποινα μετά την αποτυχία της επανάστασής τους (1821) και βρέθηκαν σε άλλα μέρη της Ελλάδας

χωρίς όμως να ριζώσουν. Η Διοίκηση έστειλε καράβια στην Κρήτη να τους σώσουν με συμμετέχοντες πολλούς Αρβανίτες, που όμως ρίχτηκαν και οι ίδιοι σε πλιάτσικο όντας σκληρός πολεμικός λαός.

Ο Μωραΐτης με μακρόχρονη πείρα στον ένοπλο αγώνα, ώριμος και αποστασιοποιημένος τώρα, είναι έμπορος έτοιμος να δρέψει τον προσδοκώμενο καρπό της επανάστασης την ελεύθερη αστική δραστηριότητα, το εμπόριο.

Οι Χιώτες, χτισινά θύματα της τραγωδίας του νησιού τους, είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τη νέα πραγματικότητα δυναμικά και να κυριαρχήσουν στον Ελληνικό χώρο. Ο ένας τους είναι κιάλας ξενοδόχος στο Ναύπλιο, ο άλλος ζωντανός νησιώτης έτοιμος για ξεφάντωση, αλλά ανήσυχος για την τιμή του και την υπόληψή του, έχει συνειδητοποιήσει τη δύναμη της δωροδοκίας στην καινούργια γι' αυτόν εποχή.

Τέλος ο Αστυνόμος, στο πρόσωπο του οποίου ο Βυζάντιος σατιρίζει όχι μόνο το κομμάτι αυτό του Ελληνισμού που βρισκόταν για χρόνια σε συναναστροφή με τους «Φράγκους», αλλά και τον κλασικό εκπρόσωπο της τάξεως, όπως έγινε γνωστότερος στην νεότερη ιστορία, που γίνεται διώκτης δικαίων και αδικιών στα πλαίσια των υποχρεώσεών του να προστατεύσει τους πολίτες με κάθε μέσο-συχνά με ανάμικτα αισθήματα απέναντί τους και κυρίως με μεγάλη ιδέα για το ίδιο του το πρόσωπο.

Υπάρχουν ακόμη ο Γραμματέας, ο εγγράμματος γραφειοκράτης της διοίκησης ο οποίος συμπληρώνει τη δύναμη της εξουσίας του Αστυνόμου. Ο Κύπριος, ο οποίος όμως πέρα από τη νησιώτικη του αφέλεια και αθωότητα δεν διαδραματίζει σπουδαιότερο ρόλο και ο Γιατρός με τις δύο γυναίκες, τη φιλενάδα του Κρητικού και την παραμάνα της. Ο Γιατρός, μάλλον ψευτογιατρός της εποχής που τα τσουίζει και λίγο, δεν διστάζει να τονίσει τις ανύπαρκτες περγαμηνές του όταν χρειαστεί, ενώ οι γυναίκες χαρίζουν ουσιαστικά μια ισορροπία στην ανδροκρατούμενη αυτή παρέα.

Είναι αξιοσημείωτο ότι ο Ε.Ροΐδης στο έργο του «Τα είδωλα», γλωσσική μελέτη, γράφει το 1893 σχετικά: «πολύ μάλλον παρά εις την ατελεστάτην απομίμησιν της λαλιάς των εκ των διαφόρων επαρχιών Ελλήνων έγκειται η αξία της Βαβυλωνίας εις την επιτοχή απεικόνισιν του ήθους εκάστου αυτών της βιωτικής σοφίας του Ανατολίτου, της αγριότητος του Αλβανού, της πονηρίας του Μωραΐτου, του ψευδοπολιτισμού του Επτανησίου, της πεποιθήσεως του Χίου εις του χρήματος την παντοδυναμία κ.λπ...».

Οι χαρακτήρες αυτοί και η ζωντάνια και ο αυθορμητισμός των διαλόγων τους είναι η κύρια δύναμη του έργου που το κριτάει ζωντανό τόσα χρόνια τώρα.

Σταθμό βέβαια αποτελεί η παράσταση του Εθνικού Θεάτρου την πρώτη του περίοδο το 1932 με σκηνοθέτη το Φώτο Πολίτη, σκηνογράφο τον Κ.Κλώνη και ενδυματολόγο τον Α.Φωκά. Το έργο ξανανέβηκε το 1946 με σκηνοθέτη το διευθυντή του Εθνικού Θεάτρου, Δημήτρη Ροντήρη, και σκηνογράφο και ενδυματολόγο πάλι τους Κλώνη και Φωκά. Στην παράσταση μάλιστα αυτή το ρόλο του Αλβανού έπαιζε ο Βασίλης Αυλωνίτης, του Χιώτη ο Χρήστος Ευθυμίου και του Κρητικού ο Μάνος Κατράκης.

Από τότε έχει παιχτεί από πάρα πολλούς θιάσους καθώς και το Θέατρο Τέχνης του Κυρόλου Κουν, ενώ τελευταία παίχτηκε από το ΔΗΠΕΘΕ Αργινίου (1996) σε σκηνοθεσία Κώστα Φαρμασώνη, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος (1997) σε σκηνοθεσία Β.Παπαβασιλείου, το Θέατρο Διαδρομή (1997) σε σκηνοθεσία Τάκη Χρυσικάκου-Σταύρου Αβδούλου και κοστούμια Μέντη Μποστάντζόγλου (Μποστ) και το 2001 από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου σε σκηνοθεσία Κ.Αρβανιτάκη.

Πηγές:

Η Βαβυλωνία, εκδόσεις ΕΡΜΗΣ, Νέα Ελληνική Βιβλιοθήκη 1972
Βαβυλωνία-Γυναικοκρατία, ΠΑΠΥΡΟΣ PRESS, Ε.ΙΙΕ Αθήνα
σειρά Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Αριθ. 24
Θεατρικό Λεξικό, Αλέξη Σολωμού, Κέδρος, 1989

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Αίτιο πριν από την πλήρη απελευθέρωση της Ελλάδας από τους Τούρκους το 1827, Έλληνες από διάφορα μέρη συναντώνται σε ένα πανδοχείο στο Ναύπλιο. Εκεί μαθαίνουν για τη Ναυμαχία του Ναυαρίνου και τη συμβολή των Μεγάλων Δυνάμεων στην καταστροφή του εχθρικού στόλου. Η ευφορία τους για το γεγονός τους οδηγεί σε γλέντι, μεθύσι και φυσικά τσακωμό. Όχι για λόγους ουσίας, αλλά για λόγους... γλωσσικούς. Στις διαλέκτους που μιλούν οι λέξεις δεν έχουν για όλους την ίδια σημασία. Ο Αλβανός, θεωρεί το λόγο που του απευθύνει ο Κρητικός προσβλητικό: Όμως η λέξη που χρησιμοποιεί ο Κρητικός-κουράδι στην διάλεκτό του σημαίνει το πρόβατο, ενώ για τον Αλβανό ό,τι και για τους υπόλοιπους Έλληνες σήμερα. Μην αντέχοντας λοιπόν την προσβολή, ο Αλβανός τον τραυματίζει με όπλο στο χέρι.

Η παρεξήγηση φτάνει στο κορύφωμά της με την άφιξη της Αστυνομίας. Ο ζακυνθινός Αστυνόμος μάταια προσπαθεί να καταλάβει πώς έγινε ο τραυματισμός και κυρίως αν ήταν ενέργεια προμελετημένη. Ο Κρητικός, ο Ανατολίτης, ο Λογιώτατος, ο Πελοποννήσιος, ο Κύπριος, ο Χιώτης και ο Αλβανός δίνουν την κατάθεσή τους στη διάλεκτο τους, χωρίς βέβαια να γίνονται κατανοητοί από τον Αστυνόμο. Έτσι αυτός αποφασίζει να τους κλείσει στη φυλακή και να ζητήσει οδηγίες από τη Διοίκηση για το τι πρέπει να κάνει.

Μετά από μία σειρά κωμικών καταστάσεων, στις οποίες συμμετέχουν ακόμη η φιλενάδα του Κρητικού με τη Θεία της και ένας κομπογιαννίτης γιατρός, η Διοίκηση αποφασίζει την απελευθέρωσή τους. Το τέλος του έργου βρίσκει την άδικα ουλακισμένη παρέα, συμπεριλαμβανομένου του δράστη και του θύματος, να συνεχίζει το γλέντι που ο τραυματισμός του Κρητικού από τον Αλβανό άφησε στη μέση.

Η ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

Η

Η ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΚΩΜΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ,

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑ
Α. Κ. ΠΥΖΑΝΤΙΟΥ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

(Παρά το ίδιο Συγγραφέως)

Επιμελὴς ἐκδόσεως μετὰ προσθήκας πολλῶν ἀντισημάτων
παραύτων, καὶ τῶν μεταθέσεων τῶν παλαιῶν ἐπὶ τὸ τακτικόν
εἶδος, καὶ ἐυκαλύπτου διὰ τῆς διασκευῆς παραστάσεως.
Ὁ δὲ ὁρῶν ἀντιχειρὸν δὴ καὶ τὸ κατὰ κράτος.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΩΝΣΤ. ΚΑΙΤΟΡΧΗ.

Θ' 65, Α' 1840.

1840.

Δημήτρη Βυζάντιου Βάβυλωνία

Σκηνοθεσία: Τάσος Νυχάς
Σκηνικά: Άντα Σέφερ-Σωτηροπούλου
Κοστούμια: Χορευτική ΚΑΛΙΤΣΑ, COSTHEA
Αφίστα: Θόδωρος Κασάπης
Μακιγιάζ: Βάσω Μαυροειδή/ Αγαβνή Μπαγδουκιάν

Παίζουν με τη σειρά που εμφανίζονται:

Ξενοδόχος: Τάκης Δασκαλέρος
Βοηθός ξενοδόχου: Τάσος Νυχάς
Ανατολίτης: Γιώργος Στρογγύλης
Πελοποννήσιος: Ανδρέας Στεμπίλης
Χιώτης: Φραγκίσκος Νικολιάν
Κύπριος: Γιώργος Χατζηκυριάκου
Λογιώτατος: Γιώργος Ανδρονίδης
Κρητικός: Χάρης Ξηρουχάκης
Αλβανός: Κώστας Πριλίδης

Αστυνόμος: Βασίλης Μαθιουδάκης
Γραμματέας: Γιώργος Παπαπαύλου
Γεράσιμος: Τριαντάφυλλος Σακαλίδης
Αντζουλής: Μπάμπης Τσέτης
Λιονύσιος: Γιώργος Σταματάκης
Κανέλλα: Άννα Παναγοπούλου
Γαρούφα: Μαρία Πατακιά
Γιατρός: Γιώργος Αλεξάκης

Το έργο αποτελείται από δύο μέρη. Μετά το πρώτο μέρος γίνεται διάλειμμα 10 λεπτών.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΝΤΑΣ

Εἶναι μὲν ἀστείον, ἀλλὰ καὶ λυπηρὸν ἐξ ἐναντίας τὸ νὰ βλέπῃ τις εἰς μίαν συναναστροφὴν διαφόρων Ἑλλήνων, οἷον Χίων, Κρητῶν, Ἀλβανῶν, Βυζαντινῶν, Ἀνατολιτῶν, Ἑπτανήσιων καὶ λοιπῶν, ὡς ἐκ τῆς διαφθορᾶς, εἰς ἣν ὑπέπεσεν ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἀπὸ ἀρχαιοτέρας ἐποχῆς, ἐξαιρέτως δὲ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ὑπεδουλώθη ὑπὸ τὴν ὀθωμανικὴν δυναστείαν, ἄλλον μὲν νὰ μιγνύῃ λέξεις τουρκικὰς, ἄλλον ἰταλικὰς, ἄλλον δὲ ἀλβανικὰς, καὶ ἄλλον διεφθαρμένας¹, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν συναναστροφὴν ὅλοι Ἕλληνες ὄντες, νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐννοῶσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον χωρὶς τῆς ἀνάγκης μεταφράσεως, ἢ ἐξηγήσεως τῶν προφερομένων ἀφ' ἑνὸς ἑκαστοῦ λέξεων, ὥστε ἡ συναναστροφή ἐκείνη νὰ καταντῇ Βαβυλωνία².

Τὴν λυπηρὰν αὐτὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὅποιαν ἐξετραχηλίσθη ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, μὴ θελήσας νὰ ἐκτραγωδήσῃ, ἐθέμην σκοπὸν νὰ κωμωδίσῃ, ὥστε διὰ τῆς ἀστεϊότητος μᾶλλον νὰ καταρτισθῶσιν οἱ κακῶς προφέροντες τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ νὰ προτραπῶσιν εἰς τὴν κατὰ τάπους σύστασιν σχολείων πρὸς ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας των.

Δὲν ἀποβλέπω πρὸς ἐμπαιγμὸν τῶν εἰς τὴν σκηνὴν παρουσιαζομένων προσώπων, ἀλλ', ὡς εἶπον, πρὸς καταρτισμὸν, καὶ τὴν διὰ τὴν διάδοσιν τῆς παιδείας προτροπὴν³.

Διὰ τὰ μὴ ὑποληφθῶ δὲ ὡς ἐπιθυμῶν νὰ ὁμιλῇται ἡ παλαιὰ ἑλληνικὴ μὲ τὸν σχολαστικὸν τρόπον (ὡς συνηθίζουσιν τινὲς τῶν λογίων μας), ὥστε νὰ μὴ ἐννοηθῇ τελείως, ἔνεκα τούτου παρεσιῆξα εἰς τὴν σκηνὴν καὶ τὸν σχολαστικὸν Λογιώτατον, διὰ νὰ ἀποδείξω πόσῃς ἀηδίας πρῶτος εἶναι καὶ ὁ τρόπος τῆς σχολαστικῆς διαλεκτικῆς μεταξὺ τῆς καθομιλουμένης ὁμιλούμενης, πολὺ δὲ μᾶλλον εἰς συναναστροφάς

1. Τῶν ἡρχισαν νὰ μιγνύσων καὶ γολλικὰς· μάλιστα πολλοὶ κυρίως καὶ πολλοὶ κύριοι τὰς μεταχειρίζονται ὡς συρμὸν· οἷον ἄπειρω νὰ κωμω ραντεβοῦ¹ εἰμαι σημερον· νεγκλιζέ² εἶναι ἐνδεδημένος ὁ μπαρζουά³ εὐρίσκεται δε ἰμπι δου λὰ σιάμπρ⁴ καὶ τὰ τοιαῦτα.

2. Ἄν τινες ὁμιλοῦντες διεφθαρμένας λέξεις, ἤθελον προφασισθῇ ὅτι αὐταὶ εἶναι λείψανα τῶν παλαιῶν διαλέκτων, τῆς Ἀττικῆς, Δωρικῆς, Ἰωνικῆς, Αἰολικῆς, καὶ Ἑλληνικῆς, δὲν ἔχει ὁ λόγος τὸν κανόνα παραλληλισμὸν ὡς πρὸς τὴν σημερινὴν διαφθοράν, καθότι σὶ περι ὧν ὁ λόγος διλέκεται ἦσαν κείμενα· οἰκονομῆναι.

3. Εἶχα ὅλην ἐνταῦθα νὰ ὁμιλήσω πολλὰ, ἀλλὰ διὰ τὰ μὴ ἀναμίξω τὰ σπουδαία μὲ τὰ ἀστεία, σιωπῶ, ἀφίπων αὐτὰ εἰς ἄλλον καιρὸν.

Η ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ (ἐκδοσις Β')

ἀνθρώπων μὴ ἐχόντων τὰ φῶτα τῆς παιδείας, καθότι ἀπὸ τῶν τοιούτων παρεξηγουμένη ἐπάγει γέλωτα.

Δὲν εἰσήξα πολλὰ γένη Ἑλλήνων εἰς τὴν σκηνήν, περιορισθεὶς εἰς μόνον αὐτὰ, μετὰ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβάνονται ὅσα μὲν μιγνύουσιν τὴν τουρκικὴν, ἰδίως μὲ τὸν Ἀνατολίτην· ὅσα τὴν ἰταλικὴν καὶ τὰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς διαλέκτους, μὲ τὸν Ἑπτανήσιον· ὅσα τὴν ἀλβανικὴν, μὲ τὸν Ἀλβανόν· καὶ ὅσα τὰς διεφθαρμένας ἄλλας λέξεις, μὲ τοὺς λοιπούς, (καθότι εἰς πολλὰ μέρη τῆς Τουρκίας πολλῶν ἢ ὁμίλει δὲν διαφέρει ἀπὸ ἐκείνην τῶν Ἀνατολιτῶν).

Ἡ ἀνάγνωσις τῆς Κωμωδίας αὐτῆς ἔχει τὴν κομψότητα, ὅταν τὴν προφέρουν μὲ τὸν τρόπον τῶν παρουσιαζομένων εἰς τὴν σκηνὴν προσώπων.

Τὴν Κωμωδίαν ταύτην ἐξέδωκα τὸ 1836 ἔτος· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶδον ὅτι εὐχαρίστησε τὸ κοινόν, πολὺ δὲ περισσότερον ὅταν τὴν παρέστησαν εἰς θεατρικὰς παραστάσεις, καὶ ἐπειδὴ πολλοὶ ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀποκτήσουν πρὸς διασκέδασιν, ἐπεχείρησα νὰ ἐκδώσω τὸ δευτέραν ἤδη αὐτὴν, παραλλάξας καὶ μεταθέσας τὰς μὲν σκηνὰς εἰς τὸ εὐκολώτερον διὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, προσθαφαιρέσας δὲ καὶ πολλὰ χάριν ἀστεϊσμοῦ¹, συγγράψας δὲ διὰ στίχων τὴν τετάρτην πρῶξιν αὐτῆς, ὡς ἐν εἰδὲι παρεμποδίου, πρὸς περισσotέραν κομψότητα.

Παρακαλῶ τοὺς ἀναγινώσκοντας νὰ μοὶ χορηγήσωσι συγγνώμην (ὄχι κατηγορίαν)² διὰ τὰς ἐλλείψεις τῆς, ὑπισχνούμενος νὰ τοὺς εὐχαριστήσω καὶ μὲ ἄλλας ἀκολούθως ἐκδοθησομένας κωμωδίας.

Ὁ Συγγραφεὺς
Δ. Κ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ

1. Ἐκδομένης ἤδη τῆς Βαβυλωνίας εἰς τὴν δευτέραν ταύτην ἐκδοσιν, ἡ πρώτη μένει περιττὴ πλέον.

2. Εἰς τῶν λόγων πολλὰς δηλώσεις ἀκατηγόρησε τὴν Κωμωδίαν αὐτὴν, ὡς ἀτυχῆ. Ὡς τῆς ὥρας· θίμως αὐτῆς δὲν εἶδομεν τῆς σφαλογιότητος τοῦ κομμίου συγγραφῆν, οὔτε ἀτυχῆ οὔτε εὐτυχῆ· ἦτον εὐχῆς ἔργον, ὁ λόγιος αὐτός ἀνὴρ ἐὰν ἤθελε μᾶς δειῶσι τῆς τοιαύτης χάριτος, διὰ νὰ μᾶς μάθῃ τοῦλάχιστον τὸν τρόπον τὰς εὐτυχῶς κωμωδεῖν, ἢ καὶ εὐτυχῶς συγγραφῆν· ἀλλὰ, τί δουλειὰ ἔχει ἡ ἀλουργὰ στὸ παζάρι;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ

Ο Δημήτρης Βυζάντιος γεννήθηκε το 1790, στην Κωνσταντινούπολη και το πραγματικό του όνομα ήταν Δημήτριος Κωνσταντίνου Χατζή Ασλάνη. Έμαθε τα πρώτα του γράμματα πάλι σε κάποιον ιερωμένο που του δίδασκε την αγιογραφία. Εργάστηκε ως αγιογράφος πλουτίζοντας τη μόρφωσή του στο πνευματικό περιβάλλον της Πόλης έως το 1812, οπότε ο Μπέης της Τύνιδας τον κάλεσε ως διερμηνέα και σύμβουλο μια και απ'ό,τι φαίνεται ήξερε διάφορες γλώσσες. Με την έναρξη της επανάστασης του 1821, πηγαίνει στην Πελοπόννησο και συγκεκριμένα στην Κυπαρισσία για να προσφέρει τις υπηρεσίες του στον Αγώνα. Αρχικά υπηρετεί ως Γραμματεύς της Πελοποννησιακής Γερουσίας και στη συνέχεια ως Έπαρχος Κορώνης και αργότερα της Γαστούνης. Με τη σύσταση της Πρώτης Νεοελληνικής Διοίκησης υπηρετεί ως Γραμματεύς Εγκληματικού Κριτηρίου, Διευθυντής της επί των πολεμικών Γραμματείας (1822), Γραμματεύς Νομαρχίας Φωκίδος και Λοκρίδος και αργότερα Αργολίδος (1833) και Γραμματεύς Διοικήσεως Μεσσηνίας το 1838. Το Σεπτέμβριο αυτής της χρονιάς παραιτείται από τα διοικητικά του καθήκοντα, μετά από διαφωνία με την Κυβέρνηση και δυσανεξία του για την εσωτερική πολιτική της Αντιβασιλείας. Ασχολείται πλέον με τη συγγραφή έργων καθώς και με την αγιογραφία.

Αγιογραφικά έργα του αναφέρονται στον Άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο της Καλαμάτας, Άγιο Γεώργιο του Ναυπλίου και του Αγίου Ανδρέα στην Πάτρα. Το 1853, πεθαίνει πάμπτωχος στην Πάτρα.

Η Βαβυλωνία αποτελεί το πρώτο έργο του (1836). Έγραψε επίσης και άλλες κωμωδίες όπως «Ο Σινάνης» (Αθήνα, έκδοση 1838), Γυναικοκρατία (Αθήνα, έκδοση 1841), Ο Κόλαξ (Πάτρα, έκδοση 1958) καθώς και μια πεζογραφική συλλογή αφηγημάτων «Μύθοι μυθιστορία και διηγήματα ηθικά και αστεία εκτίθενται προς διασκέδαση των Ελλήνων (Αθήνα, έκδοση 1839).

Προηγούμενες παραστάσεις της ομάδας μας

- 1) **Η δίκη του Ορφέα και της Ευρυδίκης**, του Γ. Σκούρτη, σε σκηνοθεσία Ειρήνης Χαλκιά, Ιούνιος 1985, Βρυξέλλες
- 2) **Εσωτερικές Ειδήσεις**, του Μάριου Ποντίκα, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Απρίλιος 1986, Βρυξέλλες και Ιούνιος 1986 Λουξεμβούργο
- 3) **Εκκλησιάζουσες**, του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιανουάριος 1987, Βρυξέλλες
- 4) **Νταλίκι**, της Κωστούλας Μητροπούλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Οκτώβριος 1987, Βρυξέλλες
- 5) **Φαύστα**, του Μποστ, σε σκηνοθεσία Θόδωρου Αρβανίτη και Αντώνη Δαγκλίδη, Δεκέμβριος 1989, Βρυξέλλες
- 6) **Τα τέσσερα πόδια του τραπεζιού**, του Γάκ.Καμπανέλλη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Οικονομίδη, Νοέμβριος 1991, Βρυξέλλες
- 7) **Τα μονόπρακτα: Ο Θάνατος του Περικλέους**, του Δ.Κορομηλά και **Αίτηση σε γάμο**, του Άντον Τσέχωφ, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 1992, Βρυξέλλες
- 8) **Θεσμοφοριάζουσες**, του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 1993, Βρυξέλλες
- 9) **Αντε Γεια**, του Θανάση Παπαγεωργίου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Απρίλιος 1994, Βρυξέλλες
- 10) **Ο τοπικός παράγων**, του Παναγιώτη Καγιά, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Δεκέμβριος 1994, Βρυξέλλες
- 11) **Μάνα, μητέρα, μαμά**, του Γιώργου Διαλεγμένου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιούνιος 1995, Βρυξέλλες
- 12) **Ματίας ο Πρώτος**, της Άλκης Ζέη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 1995, Βρυξέλλες
- 13) **Το Ενυδρείο**, του Κώστα Μουρσελά, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιούνιος 1996, Βρυξέλλες
- 14) **Ο κήπος με τα χελιδόνια**, του Μπάμπη Τσικληρόπουλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιανουάριος 1997, Βρυξέλλες - Φεβρουάριος 1997 Λουξεμβούργο.
- 15) **Ο Σιμιγδαλένιος**, του Αλέξανδρου Αδαμώπουλου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 1997, Βρυξέλλες.
- 16) **Ο μπαμπάς ο πόλεμος**, του Ιάκωβου Καμπανέλλη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Φεβρουάριος 1998, Βρυξέλλες
- 17) **Λόγω φάτσας**, του Γιώργου Διαλεγμένου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Φεβρουάριος 1999, Βρυξέλλες
- 18) **Αντζελίνα η Σταχτοπούτα**, της Κάρμεν Ρουγγέρη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 1999, Βρυξέλλες
- 19) **Χρυσοβεργαρίς και Ηλιοτάτη**, λαϊκό παραμύθι σε προσαρμογή και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2000, Βρυξέλλες
- 20) **Μπαμπάδες με ρούμι**, των Ρέππα-Παπαθανασίου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Δεκέμβριος 2000, Βρυξέλλες, Ιανουάριος 2001, Λουξεμβούργο
- 21) **Η τύχη της Μαρούλας και ο Μπαρμπα Αινάρδος**, του Δ.Κορομηλά, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2001, Βρυξέλλες
- 22) **Ο Μίδαξ έχει αυτιά γαϊδάρου**, του Μ.Κορρέ, σε σκηνοθεσία Τάσου Ανδρονίδη και σε συνεργασία με το Ελληνικό Θέατρο Βελγίου, Νοέμβριος 2001, Βρυξέλλες
- 23) **Εκκλησιάζουσες ... σαν παραμύθι**, του Αριστοφάνη σε διασκευή Κάρμεν Ρουγγέρη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2002, Βρυξέλλες

Η ομάδα μας συμμετείχε με το έργο "Νταλίκι" στο Θεατρικό Διαγωνισμό του Δήμου Ιθάκης, το Σεπτέμβριο του 1987 και διακρίθηκε με το βραβείο της "καλύτερης παράστασης πρωτόπαιχτου έργου" (δεύτερο από πλευράς σπουδαιότητας) και το βραβείο δεύτερου γυναικείου ρόλου.

Atelier Théâtral Grec
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Το 1984, Έλληνες υπάλληλοι των κοινοτικών οργάνων ίδρυσαν μια θεατρική ομάδα όχι μόνον από αγάπη για το θέατρο αλλά και από ανάγκη για μια αμεσότερη κοινωνική σχέση απαραίτητη στις συνθήκες ζωής των Βρυξελλών τα πρώτα χρόνια μετά την ένταξη.

Αν και αποτελείται κυρίως, από Έλληνες υπαλλήλους των κοινοτικών οργάνων, η ομάδα είναι ανοιχτή σε οποιονδήποτε ενδιαφέρεται για το θέατρο. Άλλωστε δεν έχει καταστατικό, δεν έχει εκλεγμένα ούτε διορισμένα όργανα, δεν έχει οικονομική, πολιτική ή άλλη εξάρτηση. Ένας πυρήνας από το 1984 με πολλή προσιοπική δουλειά και χωρίς καμιά εξωτερική ενίσχυση οικονομικής (προσπαθούμε να ισοσκελίζουμε τα έσοδα με τα έξοδα, χωρίς πάντα να το καταφέρνουμε) ή άλλης μορφής, με τη βοήθειά μόνον όσων συμμετέχουν κάθε φορά ενεργά καταφέρει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις μιας κατ'εξοχήν ερασιτεχνικής ομάδας που είναι αναγκασμένη να λειτουργεί με αρκετούς περιορισμούς. Μεταξύ αυτών έλλειψη χρόνου, έλλειψη μέσων, έλλειψη εγκαταστάσεων. Όμως, η ομάδα συνεχίζει γιατί το θέατρο είναι μια ιδιόμορφη καλλιτεχνική έκφραση με ξεχωριστή γοητεία που δεν διερκεί μόνο όσο είναι ζωντανή η παράσταση, αλλά και πολύ αργότερα με τις αναμνήσεις που μας μεταφέρουν σε άλλες εποχές, σε άλλα πρόσωπα, σε άλλες καταστάσεις -κάποτε σ'εμάς τους ίδιους.

Η ομάδα

▲Η ομάδα μας καλεί όσους ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στις δραστηριότητές της να επικοινωνήσουν με οποιονδήποτε από τους συντελεστές της σημερινής παράστασης.

Το επόμενο έργο της ομάδας μας θα είναι "Το Όνειρο του
Δωδεκάμερου", του Γεωργίου Θεοδοκά, που απευθύνεται σε μικρούς
και μεγάλους και θα παρουσιαστεί στις 28, 29 και 30 Μαρτίου 2003,

στο θέατρο de Lijsterbes στο KRAAINEM